

Sesja medytacyjna w dialogu chrześcijańsko-buddyjskim

„Cóż to jest prawda?” (J 18,38)

Organizatorzy:

Światowa Wspólnota Medytacji Chrześcijańskiej w Polsce

Wydawnictwo Jacek Santorski&Co.

Miejsce:

Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej, Warszawa, ul. Chodakowska 19

Termin:

10 listopada 2008 (poniedziałek)

Wszystkich zainteresowanych uczestnictwem zapraszamy na: www.wccm.pl

**„Chociaż każda z dróg może być dodatkowym światłem dla sąsiedniej
i każda z nich prowadzi do ciszy umysłu,
to jednak pozostają one zasadniczo niezależnymi ścieżkami,
które trzeba przemierzać z oddaniem, wiernością i skupieniem.”**

*o. Laurence Freeman OSB, Wprowadzenie do „Dobrego serca”, konferencji Jego Świątobliwości Dalajlamy
wygłoszonych podczas Seminarium Johna Maina w roku 1994. [Dalajlama, L. Freeman „Dobre serce”,
tłum. P. Ducher, A. Ziółkowski, Wydawnictwo Jacek Santorski & Co., Warszawa 2008]*

Światowa Wspólnota Medytacji Chrześcijańskiej zawiązała się po śmierci o. Johna Maina (1926-1982), benedyktyna pochodzenia irlandzkiego, który schyłek swojego życia benedyktyńskiego poświęcił przekazywaniu niemal zapomnianej chrześcijańskiej tradycji medytacji.

O. John Main nauczył się medytacji u hinduskiego swamiego Satyanandy podczas służbowego pobytu na Malajach w latach 50. XX w. Wiele lat później już jako mnich odkrył sięgając do „X. Konferencji o modlitwie” Jana Kasjana (IV w. n.e.), następnie kojarząc tę samą praktykę z Modlitwą Jezusową Kościoła prawosławnego i „Obłokiem niewiedzy”, XIV-wiecznym angielskim traktem o modlitwie kontemplatywnej, że praktyka medytacji, taka właśnie, jaką przyswoił na Malajach, istniała i istnieje również w chrześcijaństwie. Dzieląc się tym doświadczeniem zgromadził wokół siebie rzeszę ludzi poszukujących głębszej modlitwy. Tak uformowała się ekumeniczna wspólnota kontemplatywna, nad którą, po przedwczesnej śmierci o. Johna, duchową opiekę przejął jego bliski uczeń o. Laurence Freeman. Starając się, jak sam mówi o „utrzymanie tego statku na powierzchni wody, a nie na nadanie mu określonego kierunku”, teraz 20 lat od tamtego czasu jest zadziwiony rozwojem i rozmachem działań budzących się z praktyki medytacji. Wspólnota ma ok. 1600 grup medytacji w 80 krajach.

Począwszy od 1984 r. raz w roku dla uczczenia pamięci założyciela Wspólnoty organizowane jest Seminarium Johna Maina. W roku 1994 po raz pierwszy głównym gościem był przedstawiciel religii niechrześcijańskiej, Jego Świątobliwość Dalajlama. O. Freeman tak pisze we Wprowadzeniu do „Dobrego serca”: „Rozważając gamę filozoficznych i religijnych tematów, jakimi zwykle zajmują się buddyjsko-chrześcijańskie konferencje, czuliśmy, że żaden z nich nie jest w stanie oddać wagi i wyjątkowości tego spotkania. To właśnie w tym punkcie przygotowaliśmy się położyć na szali wszystko, co mieliśmy najcenniejsze. Postanowiliśmy podarować Dalajlamie to, co najświętsze i najcenniejsze dla nas chrześcijan: poprosić go o refleksje nad fragmentami Ewangelii. Zgodził się od razu, jednak zastrzegł, że nie jest specjalistą i niewiele wie o Ewangeliach. Uderzyła mnie ta reakcja będąca wyrazem jego wiary w siebie i pokory jednocześnie.”

Plonem tego spotkania jest nie tylko książka „Dobre serce”, ale wiele wspólnych spotkań i inicjatyw chrześcijańsko-buddyjskich, m.in. zaproponowana przez Dalajlamę podczas tego Seminarium „Droga pokoju”, a także spotkania chrześcijańsko-buddyjskie w duchu dialogu międzyreligijnego, podczas których zasadnicze miejsce zajmuje milczenie.

Tematem konferencji organizowanej przez Światową Wspólnotę Medytacji Chrześcijańskiej w Polsce i Wydawnictwo Jacek Santorski&Co., wydawcę „Dobrego serca” jest pytanie zadane Jezusowi przez Pilata „Cóż to jest prawda?” (J 18,38). Pytanie to pozostaje na kartach Ewangelii wg świętego Jana bez odpowiedzi. Czesław Miłosz tak kończy esej „Rzeczywistość” ze zbioru „Ogród nauk” [Lublin 1986] „- Cóż to jest prawda? – zapytał Pilat. –Cóż jest rzeczywistość? – zapytują. Na takie pytanie nie należy udzielać odpowiedzi.”

Zaproszeni przez nas goście, zakorzenieni w tak różnych tradycjach podjęli się jednak zmierzyć z tematem, przyjmując zaproponowaną przez nas formułę dialogu i milczenia w medytacji.

Chodzi bowiem o dialog, który o. Freeman tak charakteryzuje we Wprowadzeniu:

„Na tym poziomie autentyczności religii liczy się bardziej osobiste doświadczenie i świętość, niż obiektywny zbiór zasad wiary albo jej niuanse filozoficzne i teologiczne. I chociaż można sobie wyobrazić fascynującą dyskusję na temat czy *triratna*, Trzy Klejnoty buddyzmu, mogą być przyrównane do Trójcy Świętej, albo czy *dharmakaja*, ciało prawdy Buddy, jest buddyjskim odpowiednikiem Ducha Świętego, to jednak tego rodzaju filozoficzne dywagacje nie muszą zawierać w sobie żadnego osobistego religijnego zaangażowania dyskutujących z pasją stron.”

Na koniec oddajmy głos tłumaczowi Dalajlamy. Thubten Dzinpa w „Dobrym sercu” jest autorem rozdziału pt. Kontekst buddyjski: „Dalajlama wywarł niesamowite wrażenie, jakby był dobrze obeznany z nietybetańską ikonografią i Pismem Świętym, a barwa jego głosu nadała czytanim słowom szczególnego charakteru, jakby były słowami jakiejś "nowej" Ewangelii. Dla wielu słuchaczy było to bardzo głębokie, duchowe doświadczenie. W takich chwilach posiadamy zdolność wyjścia poza ramy tego, co nas dzieli, umiemy zepchnąć na plan dalszy dzielące nas "izmy" i przekroczyć granice wyznaczone naszą racjonalnością i poznaniem. Czy nazwiemy to transcendencją, doświadczeniem religijnym, czy przebudzeniem duchowym jest drugorzędne. Istotne jest to, że święte słowa wielkich religii prowadzą nas do głębokiego duchowego doświadczenia.”

I dalej: „Buddyzm, jak każda wielka religia, traktuje swoją ścieżkę jako powszechną, w takim znaczeniu, że zajmuje się ona fundamentalnymi problemami ludzkiej egzystencji. [...]. Od samego początku rozwoju tradycji mahajany buddyzm akceptował istnienie różnych ścieżek — wszak ludzie mają różne duchowe predyspozycje. Buddyzm uznaje tę fundamentalną różnorodność duchowych wyborów. [...] Zgodnie z naukami buddyzmu wszystkie ścieżki duchowe są słuszne same w sobie, ponieważ przynoszą odpowiedź na podstawowe pytania milionów ludzi. Jednakże ważności duchowego nauczania [tych ścieżek] nie należy oceniać na podstawie postulowanych przez nie twierdzeń odnośnie prawdy w kontekście metafizycznym. Kryterium oceny powinno się raczej widzieć w tym, czy są one skuteczne w zapewnieniu zbawienia i wyzwolenia. Długie istnienie tradycji buddyzmu i chrześcijaństwa stanowi potwierdzenie tej skuteczności. Kiedy to uwzględnimy, zauważymy, że prawdziwy dialog między tymi dwiema ważnymi religiami może [je] wzajemnie ubogacać oraz przyczyniać się do docenienia przez ludzkość duchowego wymiaru życia człowieka. Słynny historyk religii, Paul Tillich, powiedział, że spotkanie buddyzmu z chrześcijaństwem wywoła duchową rewolucję. Zdaje się, że miał rację.”

Temat „Cóż to jest prawda?” podejmą:

Laurence Freeman OSB „Jedność działania i kontemplacji

– wszystko, czego potrzeba w sekularyzowanym świecie”

Lama Rinczen „Współczucie i zrozumienie pustki – istota ścieżki buddyjskiej”

Jacek Bolewski SJ „Wyzwalająca prawda medytacji”

Roshi Reiko Maria Moneta-Malewska „Zen a Mistrz Eckhart”

Jerzy Jagucki „Prawda jedności ciała, oddechu i umysłu”- refleksje o świętości ciała w jodze i porzuceniu ciała w zen

Maksymilian Nawara OSB „Jesteśmy tylko kamieniami, które leżą w ogrodzie, żeby ktoś mógł po nich przejść.” – rzecz o przyjaźni chrześcijańsko-buddyjskiej

Dyskusję panelową poprowadzi **Małgorzata Zawadka**

Laurence Freeman OSB, ur. 1951 r., kapłan, benedyktyn z klasztoru Chrystusa Króla w Cockfosters w Londynie, magister literatury angielskiej (New College, Oksford). Nowicjat odbył pod kierunkiem o. Johna Maina OSB (1926-1983) i wraz z nim w 1977 r. założył klasztor w Montrealu, który zainspirował jeden z nurtów odnowy kontemplacyjnej Kościoła. Po śmierci o. Johna objął opieką Światową Wspólnotę Medytacji Chrześcijańskiej (The World Community for Christian Meditation). Autor licznych książek poświęconych medytacji i kontemplacji, m. in.: „Praktyka medytacji chrześcijańskiej” (Kraków 2004), „Światło wewnętrzne. Droga medytacji chrześcijańskiej” (Kraków 2006), „Jezus – wewnętrzny Nauczyciel” (Kraków 2007).

Lama Rinczen (Waldemar Zych) praktykuje buddyzm tybetański od ponad trzydziestu lat. Wielokrotnie wyjeżdżał z Polski do Europy Zachodniej i do Azji, aby studiować nauki Buddy i praktykować w tamtejszych ośrodkach buddyjskich. Szczególnie związał się z czcigodnym Tengą Rinpoczem - opatem tybetańskiego klasztoru Bencien w Nepalu. Pod jego kierunkiem kontynuował naukę oraz spędził cztery i pół roku na intensywnych odosobnieniach medytacyjnych. Ten sam opat nadał też tytuł lamy, czyli kapłana buddyjskiego. Lama Rinczen przez dziesięć lat był wyświęconym mnichem, obecnie - po zwróceniu ślubów zakonnych - jest świeckim lamą. Od lat prowadzi wykłady i ceremonie religijne w różnych krajach Europy.

Lama Rinczen jest Przewodniczącym Rady Polskiej Unii Buddyjskiej pod patronatem Jego Świątobliwości Dalajlamy, a także Przewodniczącym Rady Związku Buddyjskiego Tradycji Karma Kamtchang w Polsce.

Jacek Bolewski SJ – ur. 1946 r., kapłan-jezuita, teolog, profesor dogmatyki i kierownik katedry antropologii teologicznej na Papieskim Wydziale Teologicznym – Bobolanum – w Warszawie. Autor licznych artykułów i książek z dziedziny teologii, m. in. ostatnio: „Daleki Wschód na Zachodzie. Od reinkarnacji do regeneracji” (Kraków 2006), „Nic jak Bóg. Postacie iluminacji Wschodu i Zachodu” (Warszawa 2007), „Mit i prawda kultury. Z inspiracji René Girarda (Warszawa 2007), „Nowa misja Niepokalanej” (Niepokalanów 2008).

Roshi Reiko Maria Moneta Malewska, lekarz, psychoterapeuta specjalizująca się w rozwoju osobowości, a także trener biznesowy. Praktykę buddyjską rozpoczęła w Polsce w 1978r i kontynuowała w Japonii, gdzie otrzymała przekaz dharmy w tradycji rinzai zen od Roshiego Saidana Oi. Tam też została wyświęcona na mniszkę. Częsty gość radia i TV. Autorka książek „Dla siebie i dla innych” (Warszawa 2005), „Zen. Zamiatając skały, czesząc mech” (Warszawa 2006) i in.

Jerzy Jagucki, ur. 1946, dyplomowany Senior nauczyciel jogi - uczeń jednego z największych współczesnych mistrzów jogi B.K.S.Iyengara. Od 1981 roku prowadzi Szkołę Jogi w Szczecinie oraz regularne kursy jogi, sztuki relaksu, treningi antystresowe w Polsce, Słowacji, na Łotwie – upoważniony do prowadzenia treningów nauczycielskich i egzaminowania nauczycieli.

Specjalista rehabilitacji ruchowej (fizjoterapeuta) – stale doskonali swój warsztat w rehabilitacji dysfunkcji kręgosłupa i stawów jogą i terapią manualną. Licencjonowany terapeuta manualny - członek Polskiego Towarzystwa Medycyny Manualnej. Od ponad 25 lat praktykuje buddyjską medytację zen – od kilku lat nauczyciel medytacji w tradycji rinzai.

Maksymilian Nawara OSB, ur. 1979, benedyktyn, kapłan, patolog, od 2006 roku prowadzi Ośrodek Medytacji Chrześcijańskiej w Klasztorze Benedyktynów w Lubiniu, członek międzynarodowej grupy ekumenicznej „Christoforos”, zaangażowany w dialog z buddyzmem Zen.

Małgorzata Zawadka, dziennikarka, antropolog społeczny, wieloletnia korespondentka polskich mediów w Stanach Zjednoczonych (radio Zet, RMF, TVN, Newsweek Polska). Absolwentka Queens College w Nowym Jorku oraz dwuletniego seminarium Duchowości Międzyreligijnej.